

Chitabu cha NEHEMIA Tanga mbere

Chitabu hichi chinaenderera kula hicho chitabu cha pho nyuma, yani chitabu cha Ezira. Nehemia waishi wakati wa Ezira naye kala ni msaidizi wa mfalume Aritashasita wa Pashia. Watsolokerwa ni nduguye naye achiambirwa vira ambavyo Jerusalemu kala i kpwenye mashaka makulu. Nehemia waandza kuvoyera Jerusalemu na achimvoya mfalume naye achihewa ruhusa ya kuuya Jerusalemu akadzenge luphya nyo ukuta wa mudzi. Dzagbwe aphaha upinzani, iye na Ayahudi ayae aweza kuudzenga luphya nyo ukuta. Piya wahehera agayi na achihenda haki ihendeke. Ukuta uriphodzengbwa luphya na maryango gosi kuikpwa, atu osi aandikishwa. Chisha Ezira achiasomera atu shariya. Nao achitubu dambi zao na achiika chilagane na Mlungu kukala andamuogopa na kulunga gara kala ga kpwenye Shariya za Mlungu. Aamua kukala ni ano ani andasagala mudzi wa Jerusalemu na ni ano ani andasagala kondze ya Jerusalemu. Chisha kpwenye cho chitabu kala muna madzina ga alavyadzi-sadaka na Alawi. Piya chinasemurira vira ambavyo atu asherekeya kutengbwa kpwa zo kuta za Jerusalemu. Ela Nehemia kala akauya kpwa mfalume wa Pashia. Na ariphouya wakpwezakuta nyo atu kala akahenda dambi tsona kpwa njira nyinji.

Iye warekebisha hinyo atu kuhusu zo dambi zohendwa na achimvoya Mlungu amtambukire kpwa go manono arigohenda.

Ujumbe: Chitabu chinaonyesa vira atu a Mlungu arivyokala na likakado na vira ambavyo akaidi Mlungu dzagbwe atsupira magumu wakati kala ni atumwa tsi ya chijeni. Vivyo hivyo chinaonyesa vira uaminifu wa Mlungu na kuaonera mbazi na kuaterya atue hipho atu hinyo anaphokubali kukala sinyo aaminifu na kumvoya aaterye.

Maelezo muhimu kpwa chifupi Chitabu hichi chaganywa hivi:

Nehemia anauya Jerusalemu 1:1—2:20

Kuta za Jerusalemu zinadzengbwa luphya 3:1—7:73

Shariya ya Mlungu inasomwa ching'ang'a, chilagane chinaikpwa tsona Sura 8:1—10:39

Mambo ganjina garigohendwa ni Nehemia 11:1—13:31

Nehemia anavoyera atu a kpwao

¹ Higa ndigo maneno ga Nehemia, mwana wa Hakalia.

Kahi za mwezi wa Kisilevu,* mwaka wa mirongo miiri wa utawala wa Aritashasita, mimi kala ni Susa, mudzi wenye ngome.

* **1:1** 1:1 Kisilevu ni mwezi wa tisiya kulengana na kalenda ya chidini ya Chiyahudi na kulengana na kalenda ya chifalume, ni mwezi wa hahu. Muda uhu unagbwa sawa na kula kahi-kahi ya mwezi wa kumi na mwenga hadi kahi-kahi ya mwezi wa kumi na mbiri kulengana na kalenda ya kawaida.

² Ndipho wakati uho, mwenehu mmwenga ai-hwaye Hanani wakpwedza na atu anjina kula Juda. Nchiauza kuhusu Ayahudi ariotiya kutsamizwa kpwa lazima na habari za Jerusalem.†

³ Nao achinijibu achiamba, “Nyo atu ariotiya kutsamizwa kpwa lazima na kusala kahi ya jimbo ra Juda anagaya sana na akatiywa waibu, tsona nyo ukuta wa Jerusalem wabomolwa-bomolwa na maryangoge gaochwa.”

⁴ Nriphosikira gago, násagala nchirira kpwa sonono kpwa siku nyinji, nchifunga na kuvoya Mlungu wa dzulu mlunguni. ⁵ Nchiamba, “Ee Mwenyezi Mlungu, Mlungu wa mlunguni, u mkpwulu na unaogofya unatimiza chilaganecho na kuonyesa atu akumendzao na kugbwira malagizogo, mendzwayo isiyosika, ⁶ nakuvoya ung’aze matsogo na uhege sikiroro usikize mavoyo ambago mtumishio anakuvoya usiku na mutsi kpwa sababu ya atumishio Aiziraeli. Nakubali kukala swiswi Aiziraeli hwakuhendera dambi. Mimi piya na nyumba ya baba hwahenda dambi. ⁷ Hwakukosera sana kpwa kusalunga malagizogo, amurizo na shariyazo urizohupha kutsupira mtumishio Musa. ⁸ Tambukira vira urivyogomba na mtumishio Musa uriphomuamba, ‘Ichikala mwimwi atu a Iziraeli tamundakala aaminifu kpwangu ndakutsamulani-tsamulani kahi za mataifa. ⁹ Ela

† **1:2** 1:2 Nchiauza kuhusu Ayahudi ariotiya kutsamizwa kpwa lazima Mana yanjina inaweza kukala Nchiauza habari za Ayahudi ariokala akauya kula ko arikokala akaphirikpwa ariphotsamizwa turi-turi. **1:8** 1:8 Alawi 26:33 **1:9** 1:9 Kumbukumbu 30:1-5

mchiniuyira na kugbwira malagizo gangu, hata napho atu enu atsamizwa kpwa lazima tsi za kure, nindaakusanya kula kuko na niauyize phatu ambapho náphatsambula niabudiwe.’

¹⁰ “Aho ni atumishio na atuo, urioakombola kpwa nguvuzo nyinji na mkpwonoo wenye mkpwotse. ¹¹ Ee Mwenyezi Mlungu nakuvoya uhege sikiroro usikire mavoyo ga mtumishio, na mavoyo ga atumishio ambao ana hamu ya kuogopha dzinaro. Rero nakuvoya unihende mfanikiwe mimi mtumishio ili nkubaliwe mbere za mfalume hiyu.” Mana nákala mjeri wa uchi wa mfalume.

2

Nehemia anaruhusiwa kuphiya Jerusalemu

¹ Na higa ndigo garigohendeka mwezi wa Nisani,* mwaka wa mirongo miiri wa utawala wa mfalume Aritashasita, uchi kala ukarehwa mbereze, nami nchiuhala nchiujera na nchimupha mfalume. Siku iyo kala na sonono na kala sidzangbwephiya mbere za mfalume kuno nina sonono.

² Ndipho mfalume achiniuza, “Mbona una sonono na kuonyesa kukala unalumwa? Ni lazima una utu ambao unakusononesha mwako moyoni.” Nchikala muoga sana, ³ ela nchimuamba mfalume, “Ee mfalume, ishi ta kare na kare!

* **2:1** 2:1 Nisani ni Mwezi wa kpwandza kpwenye kalenda ya chidini ya Chiyahudi na kulengana na kalenda ya chifalume ni mwezi wa sabaa. **2:3** 2:3 2 Afalume 25:8–10; 2 Nyakati 36:19; Jeremia 52:12–14

Kpwadze nsikale na sonono ichikala mudzi uri-ozikpwa akare angu ukakala gandzo na maryangoge gaochwa?”

⁴ Tsona mfalume achiniuza achiamba, “Unalonda nkuhendereni?” Nami nchimvoya chimoyo-moyo Mlungu ariye mlunguni. ⁵ Chisha nchimjibu mfalume nchimuamba, “Ichikala undakuhamira uwe mfalume na ichikala ukanikubali voyo rangu mimi mtumishio, phahi niruhusu niphiye tsi ya Juda, mudzi ambamo mwazikpwa ano baba ili nkaudzenge luphya.” ⁶ Chisha mfalume achiniuza kuno Malikia asegere phephi naye, achiniamba, “Charocho chindahala muda wani na undauya rini?” Mfalume wahamirwa naye achiniruhusu kuphiya, nami nchimupha mbara ya kuuya. ⁷ Piya nchimuamba ye mfalume, “Ichikala undahamirwa, navoya nihewe baruwa nkaaphe maliwali ario jimbo† ririro ng’ambo ya muho Yufurati, ili aniriche nitsupe hadi nifike Juda. ⁸ Chisha navoya nihewe baruwa nkamuphe Asafu muimirizi wa tsaka ra mfalume, ili aniphe mbao nitengezere maryango ga ngome ya nyumba ya kuvoya Mlungu, ukuta wa mudzi na nyumba ambayo ndasagala.” Ye mfalume wanipha vyosi ambavyo namvoya kpwa kukala mkpwono wa mbazi wa Mlungu kala u phamwenga nami. ⁹ Phahi naphiya kpwa nyo maliwali a jimbo ririro ng’ambo ya muho Yufurati nami nchiapha zo baruwa za mfalume.

† 2:7 2:7 Jimbo ririro ng’ambo ya muho Yufurati kala ri tsini ya utawala wa Pashia na Iziraeli kala i kpwenye jimbo hiro.

Ye mfalume kala akanipha maofisaa ga chijeshi na anajeshi akuhumira farasi aphiye nami. ¹⁰ Ela Sanibalati, yekala Muhoroni na ofisaa Tobia, yekala Muamoni ariphosikira kukala kukedza mutu alondaye kuterya Aiziraeli, taayahamirwa tsetsetse.

Nehemia anachunguza ukuta

¹¹ Phahi naphiya hadi Jerusalemu, nchen-dakala kuko kpwa muda wa siku tahu. ¹² Nami kala sidzangbweambira mutu yeyesi mambo ambago Mlungu wangu kala akagaika mwangu moyoni nihendere Jerusalemu. Usiku mmwenga nálamuka nchituluka na atu achache. Tahuya-hala nyama wanjina yeyesi isiphokala yuya ambaye kala nkampanda. ¹³ Nátuluka mudzini na Ryango ra Deteni kutsapira Chisima cha Dzoka hadi Ryango ra Chitole. Wakati naphiya, kala nachunguza kuta za Jerusalemu zirizobomolwa na maryango ambago kala gakaochwa. ¹⁴ Chisha nchienderera hadi Ryango ra Pula ya Madzi, hadi mtsara wa mfalume, ela ye nyama nriyekala dzuluye wakosa mwanya wa kutsupira. ¹⁵ Kpwa hivyo usiku uho náambuka kulunga-lunga dete ra chidzuhu cha Kidironi kuno nachunguza nyo ukuta. Mwishirowe nágaluka nchiuya kuinjira nyo mudzi kutsupira Ryango ra Dete. ¹⁶ Nyo maofisaa taamanyire kura nrikokala nkaphiya wala nrichokala nchahenda mana kala sidzangbweambira hata nyo Ayahudi ayangu, yani alavyadzi-sadaka, vilongozi, maofisaa na nyo atu anjina ambao kala andahenda yo kazi.

¹⁷ Ndipho nchiaambira, “Mwimwi mnamanya yo tabu huriyonayo, ya kukala Jerusalemu ni gandzo na maryangoge gaochwa. Phahi nahudzenge ni luphya nyo ukuta wa Jerusalemu, naswi tahundaberwa tsona.” ¹⁸ Piya náambira kuhusu mkpwono wa mbazi wa Mlungu wangu urivyokala u phamwenga nami na piya vira ambavyo mfalume kala akaniambira. Nao achiamba, “Nahuandze kuudzenga luphya nyo Ukuta.” Achitiyana moyo wa kuhenda yo kazi nono.

¹⁹ Ela Sanibalati yekala Muhoroni na ofisaa Tobia yekala Muamoni na Geshemu yekala Mwarabu ariphosikira go hurigogapanga ahutseka na kuhubera achiamba, “Munahendani mwi? Dze, mnalonda kumuasi mfalume?”

²⁰ Nami nchiajibu nchiambira, “Ye Mlungu ariye dzulu mlunguni andahuhenda huongokerwe. Swiswi hu atumishie naswi hundaandza kudzenga, ela mwimwi tamundakala na mtalo, tamundakala na haki wala kutambukirwa kahi za Jerusalemu.”

3

Ukuta unarekebishwa

¹ Hinya ndio atu arioterya kudzenga luphya ukuta na maryango ga Jerusalemu. Eliashibu, mlavyadzi-sadaka mkpwulu, na alavyadzi-sadaka ayae adzenga Ryango ra Mang’ondzi na achiritiya miryangoye. Aritenga kpwa ajili ya Mwenyezi Mlungu phamwenga na nyo ukuta hadi kufikira Mnara wa Gana* na wa Hananeli.

* **3:1** 3:1 Gana ni dzina ra mnara ko Iziraeli.

² Seemu ya ukuta yolungira yarekebishwa ni atu a Jeriko na iriyolungira hino, yarekebishwa ni Zakuri mwana wa Imuri.

³ Ryango ra Ng'onda rarekebishwa ni atu a mryango wa Hasenaa. Aika mimo na achiimisa miryango, achiitiya tumbuu na magbwamage.

⁴ Seemu ya ukuta yolungira, yarekebishwa ni Meremothi, mwana wa Uriya, mdzukulu wa Hakozi. Seemu ya ukuta yolungira yarekebishwa ni Meshulamu, mwana wa Berekiya, mdzukulu wa Meshezabeli, seemu yolungira yarekebishwa ni Sadoki mwana wa Baana. ⁵ Seemu yolungira yadzengbwa ni atu a Tekoa, ela akulu aho arema kuhenda kazi arizopangirwa ni aimirizi.

⁶ Ryango ra Jeshana radzengbwa ni Joyada, mwana wa Pasea na Meshulamu, mwana wa Besodeya. Aika mimo na achiimisa miryango, achiitiya tumbuu na magbwamage ga kufungira. ⁷ Seemu ya ukuta yolungira yarekebishwa ni Melatia wa kula Gibioni, Jadoni wa kula Meronothi na atu a kula Gibioni na Mizipa, ambako liwali wa jimbo ririro ng'ambo ya muho Yufurati kala anaishi. ⁸ Seemu yolungira yarekebishwa ni Uzieli mwana wa Harihaya, yekala mfuli wa zahabu, na Hanania mmwenga wa atengezadzi a manukato, warekebisha seemu ya ukuta iriyolungira. Aha adzenga ukuta wa Jerusalemu hadi kufikira Ukuta Mpana. ⁹ Seemu yolungira yarekebishwa ni Refaya mwana wa Huri, yekala chilongozi wa nusu wilaya ya Jerusalemu. ¹⁰ Seemu ya ukuta yolungizira yarekebishwa ni Jedaya mwana wa Harumafu, seemu iyo kala i mbere ya nyumbaye. Seemu

yolungira yarekebishwa ni Hatushi, mwana wa Hashabuneya. ¹¹ Seemu ya ukuta yolungira yarekebishwa ni Malikija mwana wa Harimu phamwenga na Hashubu mwana wa Pahathi-Moabu. Na piya achirekebisha Mnara wa Tanu. ¹² Seemu yolungira yarekebishwa ni Shalumu, mwana wa Haloheshi, liwali wa nusu ya phiri ya wilaya ya Jerusalemu. Hiyu waterywa kurekebisha ukuta ni anae achetu.

¹³ Ryango ra Deteni rarekebishwa ni Hanuni phamwenga na atu a Zanoa. Aridzenga luphya na achiritiya miryangoye, tumbuu na magbwama. Piya achirekebisha seemu ya ukuta yenye ure wa kama mita magana matsano hadi kufikira Ryango ra Chitole.

¹⁴ Ryango ra Chitole rarekebishwa ni Malikija, mwana wa Rekabu, chilongozi wa wilaya ya Bethi-Hakeremu. Warirekebisha, achiritiya miryangoye, tumbuu na magbwama.

¹⁵ Ryango ra Pula ya Madzi rarekebishwa ni Shalumu mwana wa Kolihoze, chilongozi wa wilaya ya Mizipa. Iye waridzenga luphya, achiridzengera paa na achiritiya miryango, tumbuu na magbwama. Chisha achirekebisha ukuta wa birika ra madzi ra Shela, kanda ya Bustani ya mfalume na kufikira ngazi zitsererazo kula Mudzi wa Daudi.† ¹⁶ Seemu ya ukuta yolungira kuelekezana na vikurani pha Daudi hadi dimbwi rohenda tsimbwa, hadi nyumba ya masujaa,

† **3:15** 3:15 Mudzi wa Daudi ni seemu ndide ya Jerusalemu iriyo uphandewe wa mwakani ambayo yadzengbwa madzumba ga chifalume, na nyumba ya kuvoya Mlungu ya Selemani.

yarekebishwa ni Nehemia mwana wa Azibuki, chilongozi wa nusu ya wilaya ya Bethi-Suri.

¹⁷ Seemu yolungira yarekebishwa ni Alawi tsini ya ulongozi wa Rehumu mwana wa Bani, na Hashabia, chilongozi wa nusu wilaya ya Keila, achirekebisha seemu yolungira kpwa niaba ya wilayaye. ¹⁸ Seemu yolungizira yarekebishwa ni Alawi ayawao ariokala tsini ya ulongozi wa Binui mwana wa Henadadi, chilongozi wa nusu yanjina ya wilaya ya Keila. ¹⁹ Seemu yolungira yokala inalolana na nyumba ya kuikira silaha za viha, yarekebishwa ni Ezeri mwana wa Jeshuwa chilongozi wa Mizipa, kpwenderera hadi pho pembe ya ukuta. ²⁰ Seemu yolungira kula pho pembe ya nyo ukuta hadi mryango wa nyumba ya mlavyadzi-sadaka mkpwulu, Eliashibu, yarekebishwa kpwa chadi ni Baruku mwana wa Zabai. ²¹ Seemu yolungira kula mryango wa nyumba ya Eliashibu hadi mwisho wa nyumba iyo yarekebishwa ni Meremothi mwana wa Uriya, mdzukulu wa Hakozi.

²² Seemu zolungira zarekebishwa ni alavyadzi-sadaka ariokala anasagala maeneo ga kugbwirana na Jerusalemu. ²³ Seemu yolungira yarekebishwa ni Benjamini na Hashubu, nayo kala i mbere ya nyumba zao. Iriyolungira yarekebishwa ni Azaria mwana wa Maaseya, mdzukulu wa Anania nayo kala i kanda-kanda ya nyumbaye. ²⁴ Seemu ya ukuta yolungizira kula pho phenye yo nyumba ya Azaria hadi pembe ya nyo ukuta yarekebishwa ni Binui mwana wa Henadadi. ²⁵ Seemu yolungira kula

yo pembe ya ukuta na mnara wa nyumba ya dzulu ya chifalume phephi na muhala wa urindzi yarekebishwa ni Palali mwana wa Uzai. Seemu yolungira yarekebishwa ni Pedaya mwana wa Paroshi. ²⁶ Seemu yolungira hadi phatu phololana na Ryango ra Madzi kuelekeza uphande wa mlairo wa dzuwa na nyo mnara uonekanao kula ukutani yarekebishwa ni atumishi a nyumba ya kuvoya Mlungu ariosagala mwango Ofeli. ²⁷ Seemu yolungizira yarekebishwa ni atu a Tekoa kula pho phenye mnara mkpwulu hadi ukuta wa Ofeli.

²⁸ Seemu yolungira kula Dzulu ya Ryango ra Farasi, yarekebishwa ni alavyadzi-sadaka, chila mmwenga warekebisha seemu iriyokala i mbere ya nyumbaye. ²⁹ Seemu yolungira yarekebishwa ni Sadoki mwana wa Imeri, nayo kala i mbere ya nyumbaye. Seemu yolungira yarekebishwa ni Shemaya mwana wa Shekania, yekala mrindzi wa mryango wa uphande wa mlairo wa dzuwa. ³⁰ Seemu yolungira yarekebishwa ni Hanania, mwana wa Shelemia, na Hanuni mwana wa sita wa Zalafu warekebisha seemu yolungira. Seemu yolungira yarekebishwa ni Meshulamu, mwana wa Berekiya, nayo kala i mbere ya nyumbaye. ³¹ Seemu yolungira yarekebishwa ni mfuli wa zahabu mmwenga ariyehwa Malikija. Iye warekebisha hadi kufikira nyumba ya atumishi a nyumba ya kuvoya Mlungu na ya ahendadzi-bishara, yololana na Ryango ra kuchunguzira anajeshi kpwenderera hadi chumba cha dzulu cha pembeni. ³² Na kula hipho hadi Ryango ra Mang'ondzi, ukuta warekebishwa ni afuli a

zahabu na ahendadzi-bishara.

4

Kazi ya kurekebisha ukuta inapingbwa

¹ Phahi Sanibalati ariphosikira hunarekebisha nyo ukuta, wasikira utsungu, achitsukirwa na achihunyetera swiswi Ayahudi. ² Wagomba mbere za atu okala a phamwenga naye na mbere za jeshi ra Samariya achiamba, “Anahendani hano Ayahudi anyonje? Vino andaweza kudzenga nyo ukuta? Andaweza kulavya sadaka? Yo kazi andaweza kuimala kpwa siku mwenga? Dze, andaweza kuphaha mawe ga kudzengera kula kpwenye vyo vifusi chivyophya?” ³ Tobia, Muamoni yekala phephi naye achiamba, “Anadzenga utu wani, mana hata kala richikpwera nyo ukuta wao wa mawe undabomoka!”

⁴ Nami nchimvoya Mlungu nchimuaamba, “Ee Mlungu wehu husikire mana hunaberwa. Auyizire enye kulaphiza kpwao. Ahende akale mateka kpwenye tsi za ujenini na vitu vyao vihalwe zewe. ⁵ Usigafute wala kugafwinika makosa gao mberezo, mana akalaphiza adzen-gadzi.”

⁶ Phahi hwaudzenga nyo ukuta hadi uchifika nusu ya chimoche, mana nyo atu kala anahenda yo kazi moyo kutsuka. ⁷ Ela Sanibalati, Tobia, Aarabu, Aamoni na atu a Ashidodi ariphosikira kukala kazi ya kurekebisha ukuta wa Jerusalemu inaenderera na myanya ya nyo ukuta inazibwa, atsukirwa sana. ⁸ Aho

apanga njama phamwenga kpwendapigana na nyo atu a Jerusalemu na ahende fujo. ⁹ Ela swino huchimvoya Mlungu wehu chisha huchi-ika arindzi a usiku na a mutsi kudzirinda nao.

¹⁰ Ela atu a Juda anung'unika achiamba, "Aho atsukulao mizigo akaremwa sana na vyo vifusi vilondwavyo kuzolwa ni vinji sana hata tahundaweza kurekebisha nyo ukuta."

¹¹ Go maadui gehu gachiamba, "Taandamanya wala kuhuona, ela andahenda ona hukahi-kahi yao, huaolage na yo kazi huikomese." ¹² Nyo Ayahudi ariokala majirani na maadui gehu ahuambira kano kpwa kano kukala, maadui andakpwedza kula chila uphande edze ahushambuliye.

¹³ Ela nchiika atu ariokala na panga zao, mafumo gao na maha gao nyuma ya nyo ukuta kpwenye seemu zokala fupi na zokala wazi ili azirinde. Nyo atu naapanga kulengana na mbari zao. ¹⁴ Nripholola yo hali, naunuka nchigomba na vilongozi, maofisaa na atu osi nchiambira, "Msitishirwe ni hinya maadui! Mtambukireni Mwenyezi Mlungu ariye mkpwulu na wa kuogofya tsona muarinde ndugu zenu, ana enu a chilume na a chichetu, achetu enu na midzi yenu."

¹⁵ Maadui gehu gariphosikira kukala hukamany na Mlungu kala akavuruga njama yao, hosi hwaya ko ukutani na chila mutu achien-derera na kaziye.

¹⁶ Kula siku iyo nusu ya atu angu achikala anahenda kazi kuno nusu yanjina ikagbwira mafumo, ngao, maha na kuvwala mavwazi

ga vyuma ili kuika urindzi. Nyo vilongozi aima nyuma ya atu osi a Juda ¹⁷ ariokala anadzenga nyo ukuta. Chila mmwenga wa ariokala anatsukula mizigo, wahenda kazi na mkpwono mmwenga kuno mkpwono wanjina ukagbwiririra silaha. ¹⁸ Na chila mutu yekala anadzenga wakala akatsomeka upangawe chibiruni chila wakati ariphokala anadzenga. Naye mpigi wa gunda kala a phephi nami.

¹⁹ Chisha nchigomba na vilongozi, maofisaa na atu anjina osi nchiamba, “Ihi kazi ni kulu, tsona ikaenea seemu kulu hata ikahuhenda hukale kure-kure pho ukutani. ²⁰ Mchisikira gunda rinapigbwa ndzoni pho huripho. Naye Mlungu wehu andahupigania!”

²¹ Phahi nusu ya atu yaenderera kuhenda kazi, kuno nusu yanjina ikagbwiririra mafumo kula ligundzu chiti hadi nyenyezi ziriphotuluka. ²² Piya wakati uho naambira nyo atu ariokala anasagala kondze ya nyo ukuta edze achese Jerusalemu phamwenga na atumishi ao, ili akale arindzi ehu usiku, na mutsi ahende kazi. ²³ Mimi, enehu, atumishi angu na arindzi ariokala phamwenga nami, tahuyavula nguwo zehu, chila mutu wagbwira silahaye.*

5

Nehemia anaterya achiya

* **4:23** 4:23 Hata kala anaphiya madzini Phapha phanaweza kukala na mana ya mkpwonowe wa kulume. Mana ya Chieburania phapha taiwazi.

1 Chisha kuchituluka manung'uniko manji kula kpwa atu na achetu aho kuhusu ndugu zao Ayahudi. 2 Mana kala phana anjina arioamba, "Swiswi na ana ehu alume na achetu hu anji. Nauhewe mtsere hurye ili husihirike." 3 Kuchikala na anjina arioamba, "Hwaika mza-mana minda yehu, mizabibu yehu, nyumba zehu ili huphahe mtsere kpwa sababu ya ndzala." 4 Anjina nyo achiamba, "Hwaaphasa pesa hurihire kodi ya mfalume kpwa ajili ya minda yehu na vyunga vyehu vya mizabibu. 5 Dzagbwe miri yehu ni dza miri ya ndugu zehu, ana ehu ni sawa na ana ao, kpwa utu wani hunalondwa hulazimishe ana ehu a chilume na a chichetu akale atumwa? Hata vivi ana ehu anjina achetu ni atumwa kare. Ela tahuweza kuhenda rorosi, mana minda yehu, mizabibu yehu i mikononi mwa atu anjina."

6 Nriphosikira malalamiko gao náreya sana. 7 Naririkana mwangu moyoni, nchiademurira nyo vilongozi na maofisaa nchiaambira, "Mwimwi mkulonda fwaida kula kpwa ndugu zenu anaphokuaphasani." Nami nchiha mkpwutano mkpwulu kpwedzaauza. 8 Nchiaambira, "Hwahenda iwezekanavyo kukombola ndugu zehu Ayahudi arioguzwa kpwa mataifa, ela mwi hata munaguza ndugu zenu ili huagule!" Nao achinyamala zii, taagombere neno rorosi.

9 Phahi naenderera kugomba nchiamba, "Vyo muhendavyo si vinono. Kpwani tammanya

kukala ni mumuogophe Mlungu wehu, ili muzuwiye ufyozi wa maadui gehu a mataifa ganjina? ¹⁰ Mimi na enehu na atumishi angu, piya hunaaphasa pesa na mtsere. Ela nahusi-aphase kpwa fwaida! ¹¹ Nakuvoyani muauyizire ihi rero, minda yao, mizabibu yao, mizaituni yao, nyumba zao phamwenga na seemu mwenga ya gana ambayo mwaatoza mriphoaaphasa pesa, mtsere, uchi muphya na mafuha.”

¹² Nao achiamba, “Hundaauyizira, naswi tahundalonda chitu tsona; hundahenda kama uchivyogomba.” Ndipho nchiiha alavyadzi-sadaka, na nchiahenda nyo vilongozi na maofisaa aape mbere zao kukala andahenda kama arivyolaga. ¹³ Nchikutakuta nguwo yangu* nchiamba, “Yeyesi ambaye kandatimiza chilagane hichi, Mlungu naamkutekute dza hivi na amfute nyumbaye na maliye ili asale bila chitu.” Mkpwutano wosi uchiamba, “Amina,” huchimtogola Mwenyezi Mlungu, na nyo atu achienda dza arivyogomba.

¹⁴ Zaidi ya gago, mimi na enehu tahuyarya chakurya ambacho kala chikapangirwa liwali kpwa miaka kumi na miiri, yani kula mwaka wa mirongo miiri wa utawala wa mfalume Aritashasita wakati nriphohendwa liwali wa tsi ya Juda, hadi mwaka wa mirongo mihahu na mbiri wa kutawalwakupwe. ¹⁵ Ela nyo maliwali arionitanguliya ahika atu mizigo miziho, achi-

* **5:13** 5:13 Kulengana na mila ya Chieburania mutu kala nkutsukula vitu bindoni. Sambi hiku kukutakuta ni ishara kukala nyo atu anaogomba nao andaangamiza vitu vyao vyosi.

hala vipande mirongo mine vya feza kanda na chakurya na uchi. Hata atumishi aho aonera atu. Ela mimi sihendere hivyo kpwa kumuogopha Mlungu. ¹⁶ Mimi nálunga kazi ya kurekebisha ukuta uhu bila ya kuhala minda kula kpwa atu. Atumishi angu osi akusanyika hiko kpwa ajili ya yo kazi ya kurekebisha.

¹⁷ Zaidi ya vivyo, naarisa atu gana mwenga na mirongo mitsano, Ayahudi na vilongozi, kanda na atu ariohulokera kula mataifa ganjina jirani.

¹⁸ Chakurya chojitwa kpwa siku mwenga kala ni hichi: ng'ombe mwenga na mang'ondzi sita ga kunona na kuku anji. Na chila bada ya siku kumi nalagizirwa uchi munji wa chila aina; ela siyadai fungu ra chakurya chopangirwa liwali, mana nyo atu kala ana mzigo mziho kare.

¹⁹ Nitambukira kpwa manono ee Mlungu wangu, kpwa gosi nriogoahendera atu hinya.

6

Udzengi unapingbwa zaidi

¹ Sanibalati, Tobia, Geshemu yuya Mwarabu na maadui gehu ganjina gasikira kukala nkamari-giza kurekebisha nyo ukuta na taphana mwanya wowosi uriosala, dzagbwe kala tahudzangbwetiya miryango, ² Sanibalati na Geshemu anihumira ajumbe achedzaniamba, “Ndzo hukutane chidzidzi chimwengachapho cha tsi ya kugbwa ya Ono.” Ela aho kala akapanga kuni-hendera uyi. ³ Kpwa hivyo nami nchiahumira ajumbe achendaambira, “Nina kazi muhimu sana ambayo siweza kuiricha na kpwedzabisha

namwi.” ⁴ Anihumira ujumbe uhu kano ne, nami naajibu vivyo hivyo.

⁵ Phahi Sanibalati wahuma mtumishiwe kano ya tsano na ujumbe hinyo-hinyo, achedza na baruwa yokala laza mwakpwe mkpwononi.*

⁶ Baruwa yenye kala inaamba,

“Kuna ndziyendziye kahi za mataifa na hata Geshemu naye anaamba vivyo, kukala uwe phamwenga na nyo Ayahudi muna-panga kuasi, ndiyo mana munarekebisha nyo ukuta. Chisha inaambwa, uwe unalonda ukale mfalume wao. ⁷ Hata watsambula manabii akutangaze ko Jerusalemu, aambe, ‘Kuna mfalume kuko Juda.’ Maneno gaga gandamfikira mfalume, kpwa hivyo ndzo hushauriane.”

⁸ Ndipho nchimuhumira ujumbe nchimuamba, “Takudzangbwehendeka dzambo dza hiro ugombaro, gaga ukagatunga uwe.” ⁹ Mana osi kala analonda kuhutiya wuoga, nao kala anaaza mwao mioyoni, kukala hundavundzika mioyo huriche kuhenda yo kazi. Ela nchivoya nchi-amba, “Ee Mlungu itiye nguvu mikono yangu.”

¹⁰ Siku mwenga náphiya nyumbani kpwa Shemaya mwana wa Delaya, mdzukulu wa Mehetabeli ambaye kala kaweza kutuluka mwakpwe nyumbani. Iye waamba, “Nahukutane nyumba ya kuvoya Mlungu hufunge miryango mana usiku atu aredza edze akuolage.” ¹¹ Ela nchimuambira, “Sindainjira, kpwadze mutu dza mimi nchimbire? Dze, mutu

* **6:5** 6:5 baruwa ambayo chila mutu anaweza kuisoma.

dza mino naweza kuinjira nyumba ya kuvoya Mlungu ili nidzitivyeye?”¹² Námanya kukala kala kahumirwe ni Mlungu, ela walavya unabii chinyume changu, mana kala akakodishwa ni Tobia na Sanibalati.¹³ Iye kala akakodishwa anitiye wuoga, nami ningedzifwitsa ndani ya nyumba ya kuvoya Mlungu, ningekala nkahenda dambi na angephaha chizigbwa cha kunibanangira dzina chisha anifyorere.

¹⁴ Návoya nchiamba, “Ee Mlungu wangu, tambukira nrigohenderwa ni Tobia na Sanibalati, piya utambukire Noadia nabii wa chichetu na manabii anjina ariolonda kunitiya wuoga.”

Ukuta unamarigizwa kurekebishwa

¹⁵ Iriphofika siku ya mirongo miiri na tsano ya mwezi wa Eluli† nyo ukuta uchisira kurekebishwa. Nao uchikala ukahala muda wa siku mirongo mitsano na mbiri.¹⁶ Maadui ehu osi ariphosikira hivyo mataifa ganjina gosi gari-ouzunguluka gagbwirwa ni wuoga na gachikata tamaa mana gamanya kukala yo kazi yahendwa ni Mlungu wehu.

¹⁷ Wakati uho wosi, vilongozi a Juda amuandikira baruwa nyinji Tobia na majibu kula kpwa Tobia gachiafikira.¹⁸ Mana atu anji a Juda kala akaapa kumuunga mkpwono kpwa kukala kala ni mtsedza wa Shekania

† **6:15** 6:15 Eluli ni mwezi wa sita kulengana na kalenda ya chidini ya Chiyahudi na kulengana na kalenda ya chifalume ni mwezi wa kumi na mbiri. Muda uhu unaandzira kahi-kahi ya mwezi wa nane hadi kahi-kahi ya mwezi wa tisiya kulengana na kalenda ya kawaida. Glossary entry.

mwana wa Ara, chisha mwanawe Jehohanani kala akamlóla mwana wa Meshulamu mwana wa Berekiya. ¹⁹ Phahi aho kala nkuniambira maneno manono-manono kumuhusu Tobia, chisha achamuambira Tobia maneno gosi nchigogomba. Ndipho Tobia achiniandikira baruwa nyinji za kuniogofyera.

7

¹ Bada ya ukuta kumarigizwa kurekebishwa, miryango kuikpwa, arindzi, aimbadi na Alawi kutsambulwa, ² námtsambula mwenehu Hanani na Hanania yekala mkpwulu wa jeshi wa ngome aimirire Jerusalemu. Mana Hanania kala ni mutu muaminifu na aishimuye Mlungu kutsupa atu anjina anji. ³ Nchiaambira, “Miryango ya Jerusalemu naisivugulwe hadi wakati dzuwa ringerengere na nyo arindzi naahakikishe miryango ikafungbwa na tumbuu wakati achere rinda. Chisha tsambulani arindzi kahi ya atu asagalao Jerusalemu, anjina arinde seemu zao za urindzi, na anjina arinde mbere za nyumba zao.”

*Hara ariouya kula arikohalwa mateka
anaandikishwa
(Ezira 2:1–70)*

⁴ Nyo mudzi kala ni mkpwulu tsona mpana, ela atu achikala ni achache na zo nyumba kala tazidzangbwerekebishwa. ⁵ Chisha Mlungu wangu achinipha maazo ga kuakusanya vilongozi a nyo mudzi na atu a kawaida aolangbwe kulengana na mbari zao. Cho chitabu cha vivyazi vya atu ariokala a kpwandza kuuya ko

Juda kala nkachiona. Gaga ndigo goandikpwa mumo:

⁶ Higa ndigo madzina ga Ayahudi ariouya Jerusalemu na midzi yanjina ya Juda kula jimbo arikokala akatsamizwa kpwa lazima ni Nebukadineza mfalume wa Babeli. Chila mutu wauya kpwenye mudzi wao. ⁷ Aha akpwedza na Zerubabeli, Jeshuwa, Nehemia, Azaria, Raamia, Nahamani, Modekai, Bilishani, Misiperethi, Bigbwai, Nehumu, na Baana. Hino ndiyo isabu ya alume a Chiiziraeli: ⁸ Atu a chivyazi cha Paroshi kala ni elufu mbiri gana mwenga mirongo sabaa na airi. ⁹ Atu a chivyazi cha Shefatia kala ni magana mahahu mirongo sabaa na airi. ¹⁰ Atu a chivyazi cha Ara kala ni magana sita mirongo mitsano na airi. ¹¹ Atu a chivyazi cha Pahathi-Moabu, ariokala ni a chivyazi cha Jeshuwa na Joabu kala ni atu elufu mbiri magana manane na kumi na anane. ¹² Atu a chivyazi cha Elamu kala ni elufu mwenga magana mairi mirongo mitsano na ane. ¹³ Atu a chivyazi cha Zatu kala ni magana manane mirongo mine na atsano. ¹⁴ Atu a chivyazi cha Zakai kala ni magana sabaa na mirongo sita. ¹⁵ Atu a chivyazi cha Binui kala ni magana sita mirongo mine na anane. ¹⁶ Atu a chivyazi cha Bebai kala ni magana sita mirongo miiri na anane. ¹⁷ Atu a chivyazi cha Azigadi kala ni elufu mbiri magana mahahu mirongo miiri na airi. ¹⁸ Atu a chivyazi cha Adonikamu kala ni magana sita mirongo sita na sabaa. ¹⁹ Atu a chivyazi cha Bigbwai kala ni elufu mbiri mirongo sita na sabaa. ²⁰ Atu a chivyazi cha Adini kala ni magana sita mirongo mitsano

na atsano. ²¹ Atu a chivyazi cha Ateri, kutsupira chivyazi cha Hezekiya, kala ni mirongo tisiya na anane. ²² Atu a chivyazi cha Hashumu kala ni magana mahahu mirongo miiri na anane. ²³ Atu a chivyazi cha Bezai kala ni magana mahahu mirongo miiri na ane. ²⁴ Atu a chivyazi cha Harifu kala ni gana mwenga kumi na airi. ²⁵ Atu a chivyazi cha Gibioni kala ni mirongo tisiya na atsano.

²⁶ Atu a Bethlehemu na Netofa kala ni gana mwenga mirongo minane na anane. ²⁷ Atu a Anathothi kala ni gana mwenga mirongo miiri na anane. ²⁸ Atu a Bethi-Azimawethi kala ni mirongo mine na airi. ²⁹ Atu kula mudzi wa Kiriathi-Jearimu; Kefira na Beerothi, kala ni magana sabaa mirongo mine na ahahu. ³⁰ Atu a mudzi wa Rama na wa Geba kala ni magana sita mirongo miiri na mmwenga. ³¹ Atu a mudzi wa Mikimashi kala ni gana mwenga mirongo miiri na airi. ³² Atu a mudzi wa Betheli na Ai kala ni gana mwenga mirongo miiri na ahahu. ³³ Atu a mudzi wanjina wa Nebo kala ni mirongo mitsano na airi. ³⁴ Atu a mudzi wanjina wa Elamu kala ni elufu mwenga magana mairi mirongo mitsano na ane. ³⁵ Atu a mudzi wa Harimu kala ni magana mahahu na mirongo miiri. ³⁶ Atu a mudzi wa Jeriko kala ni magana mahahu mirongo mine na atsano. ³⁷ Atu a mudzi wa Lodi, Hadidi na Ono kala ni magana sabaa mirongo miiri na mmwenga. ³⁸ Atu a mudzi wa Senaa kala ni elufu tahu magana tisiya na mirongo mihahu.

³⁹ Hinya ndio alavyadzi-sadaka ariouya kula

ko arikokala akatsamizwa kpwa lazima: A chivyazi cha Jedaya kutsupira Jeshuwa kala ni magana tisiya mirongo sabaa na ahahu, ⁴⁰ a chivyazi cha Imeri kala ni elufu mwenga na mirongo mitsano na airi. ⁴¹ Atu a chivyazi cha Pashihuri kala ni atu elufu mwenga magana mairi mirongo mine na sabaa, ⁴² kula chivyazi cha Harimu kala ni atu elufu mwenga na kumi na sabaa.

⁴³ Hinya ndio Alawi ariouya kula ko arikokala akatsamizwa kpwa lazima, a chivyazi cha Jeshuwa wa Kadimieli, a mbari ya Hodavia kala ni atu mirongo sabaa na ane.

⁴⁴ Alawi aimbadzi ariouya kala ni a chivyazi cha Asafu, nao kala ni atu gana mwenga mirongo mine na anane.

⁴⁵ Arindzi a miryango ariouya kala ni a chivyazi cha Shalumu, Ateri, Talimoni, Akubu, Hatita na Shobai, osi kala ni atu gana mwenga mirongo mihahu na anane.

⁴⁶ Atumishi a nyumba ya kuvoya Mlungu ariouya kala ni a chivyazi cha Siha, Hasufa, Tabaothi, ⁴⁷ Kerosi, Sia, Padoni, ⁴⁸ Lebana, Hagaba, Shalimai, ⁴⁹ Hanani, Gideli, Gahari, ⁵⁰ Reaya, Resini, Nekoda, ⁵¹ Gazamu, Uza, Pasea, ⁵² Besai, Meunimu, Nefusimu, ⁵³ Bakibuku, Hakufa, Harihuri, ⁵⁴ Baziluthi, Mehida, Harisha, ⁵⁵ Barikosi, Sisera, Tema, ⁵⁶ Nezia na Hatifa.

⁵⁷ Chivyazi cha atumishi a Selemani ariouya kala ni a chivyazi cha Sotai, Soferethi, Perida ⁵⁸ Jaala, Darikoni, Gideli, ⁵⁹ Shefatia, Hatili, Pokerethi-Hasebaimu na Amoni.

⁶⁰ Jumula ya atumishi a nyumba ya kuvoya Mlungu na atu a chivyazi cha atumishi a selemani kala ni atu magana mahahu mirongo tisiya na airi. ⁶¹ Hinya alungirao ni hara ariouya kula midzi ya Teli-Mela, Teli-Harisha, Kerubi, Adoni na Imeri arikokala akatsamizwa kpwa lazima, ela taayaweza kuonyesa kukala akare aho ala Iziraeli. ⁶² Atu a chivyazi cha Delaya, Tobia na Nekoda kala ni magana sita mirongo mine na airi. ⁶³ Na kahi ya alavyadzi-sadaka ariouya kala ni atu a nyumba ya Habaya, ya Hakozi na ya Barizilai, (Barizilai hiyu wahaswa dzina hiro bada ya kulóla mwana mchetu wa Barizilai wa kula Giliadi). ⁶⁴ Aha aendza madzina gao kpwenye chitabu cha kumbukumbu za madzina ga vivyazi, ela taagaonere tse, kpwa hivyo achikahazwa kukala alavyadzi-sadaka mana aisabiwa kukala ni najisi. ⁶⁵ Kpwa hivyo liwali achiaambira asirye chakurya chitakatifu zaidi hadi mlavyadzi-sadaka ndiphouza ushauri kpwa Mwenyezi Mlungu kuhumira Urimu na Thumimu.*

⁶⁶ Jumula ya atu ariouya kula arikokala akatsamizwa kpwa lazima kala ni atu elufu mirongo mine na mbiri magana mahahu na mirongo sita. ⁶⁷ Mbali na hinyo, kala ana atumishi alume na achetu elufu sabaa magana mahahu mirongo mihahu na sabaa, na aimbadzi aho alume kpwa achetu magana mairi mirongo mine

7:65 7:65 Kutsama 28:30; Kumbukumbu 33:8 * **7:65** 7:65 Urimu na Thumimu ni vihunde viiri vyokala vichihumirwa ni mlavyadzi-sadaka kumanya Mlungu alondaro: Tavimanyikana vinono kala vichihumirwa viphi.

na atsano. ⁶⁸ Kala ana farasi magana sabaa mirongo mihahu na sita, nyumbu magana mairi mirongo mine na atsano, ⁶⁹ ngamia magana mane mirongo mihahu na tsano na punda elufu sita magana sabaa na mirongo miiri.

⁷⁰ Vilongozi anjina a mbari alavya mitsango yao kpwa yo kazi. Tirishatha walavya kilo nane za zahabu, mabakuli mirongo mitsano na nguwo magana matsano na mirongo mihahu za alavyadzi-sadaka. ⁷¹ Vilongozi anjina a mbari alavya kilo gana mwenga na mirongo sabaa za zahabu, kilo elufu mwenga na magana mahahu za feza. ⁷² Atu anjina ariosala achilavya kilo gana mwenga na mirongo sabaa za zahabu, kilo elufu mwenga na magana mairi za feza na nguwo mirongo sita na sabaa za alavyadzi-sadaka.

⁷³ Phahi alavyadzi-sadaka, Alawi, arindzi a maryango, aimbadzi, bazi ya atu a kawaida, atumishi a nyumba ya kuvoya Mlungu na Aiziraeli osi asagala kahi ya midzi yao.

Ezira anasomera atu Shariya

Iriphofika mwezi wa sabaa, Aiziraeli kala anasagala mwao midzini.

8

¹ Atu osi akusanyika dza chitu chimwenga kpwenye muhala uriokala mbere za Ryango ra Madzi. Aho amuambira muandishi Ezira atuluze chitabu cha shariya za Musa ambazo Mwenyezi Mlungu waamuru Aiziraeli azilunge.

² Phahi siku ya kpwandza ya mwezi wa sabaa,

mlavyadzi-sadaka Ezira wachireha cho chitabu cha shariya mbere za nyo mkpwutano wa alume na achetu na nyo arioweza kuphundza na kuelewa. ³ Achichisoma kpwa raka ra dzulu kpwenye muhala uriokala mbere za Ryango ra Madzi hangu ligundzu hadi mutsi, mbere za alume, achetu na ariokala anaweza kuelewa. Osi ahega masikiro kuphundza chitabu cha shariya.

⁴ Phahi Ezira waima dzulu ya uringo wa mbao ambao kala ukadzengbwa kpwa ajili hiyo, kuno atu anjina aimire phephi naye. Uphande wa mkpwonowe wa kulume kpwaima Matithia, Shema, Anaya, Uriya, Hilikiya na Maaseya. Uphandewe wa mkpwonowe wa kumotso kuchiima Pedaya, Mishaeli, Malikija, Hashumu, Hashibadana, Zakariya na Meshulam.

⁵ Ezira wachivugula cho chitabu kuno atu osi anamlola (kpwa mana kala a dzulu kushinda atu osi). Aripokala anachivugula tu, atu osi ang'oka achiima. ⁶ Ezira achimtogola Mwenyezi Mlungu, Mlungu mkpwulu, nao atu osi achiunula mikono yao dzulu achijibu achiamba "Amina, Amina." Achizama kumuishimu Mlungu hadi vilangu vyao vichiguta photsi.

⁷ Nyo atu ambao kala chila mmwenga aimire phatuphe aelezwa vinono zo shariya ni Alawi hano: Jeshuwa, Bani, Sherebia, Jamini, Akubu, Shabethai, Hodia, Maaseya, Kelita, Azaria, Jozabadi, Hanani na Pelaya. ⁸ Phahi asoma cho chitabu cha shariya za Mlungu kpwa raka ra dzulu, achieleza manaye ili atu aelewe gokala ganasomwa.

⁹ Nyo atu arira ariphosikira go maneno ga shariya. Nehemia ariyekala ni liwali na Ezira yekala ni mlavyadzi-sadaka na Alawi ar-iokala anafundza achiambira atu osi kukala, “Siku ihi ni siku takatifu kpwa Mwenyezi Mlungu, Mlungu wehu, msisononeke wala msirire.” ¹⁰ Chisha Nehemia achiaambira, “Phiyani mkarye vya kunona, munwe vya mtswano, chisha muaphirikire ayawenu ambao taana chitu, mana siku ihi ni takatifu kpwa Mwenyezi Mlungu, Mlungu wehu. Tsona msisononeke, mana kuhererwa kahi za Mwenyezi Mlungu ndiyo nguvu zenu.”

¹¹ Phahi nyo Alawi achinyamaza atu osi, achi-amba, “Nyamalani, msisononeke kpwa kukala siku ihi ni takatifu.” ¹² Atu osi achiuya makpwao, achendarya, achinwa, achiphirikira atu seemu za vyakurya na achisherekeya kpwa raha sana mana kala akaelewa go maneno kala akaambirwa.

Sikukuu ya vibanda

¹³ Siku ya phiriye, vilongozi a mbari zosi, alavyadzi-sadaka na Alawi akusanyika mbere za muandishi Ezira ili afundzwe maneno ga shariya. ¹⁴ Achimanya kukala kpwenye zo shariya za Mwenyezi Mlungu kala akaamuru kutsupira Musa kukala atu a Iziraeli ni asagale vibandani wakati wa sharee ya mwezi wa sabaa. ¹⁵ Aho kala ni amanyise atu osi neno riri, na aritangaze mwao midzini mosi na ko

Jerusalemu aambe, “Tulukani muambuke myangoni mkarehe maphungo ga mierezi, maphungo ga mizaituni, mizaituni tsaka na maphungo ga mihadasi, makandza ga mitende na maphungo ga mihi ya makodza manji mudzenge vibanda dza irivyoandikpwa.”

¹⁶ Phahi atu osi achituluka achendareha vyo vitu achidzenga vibanda, chila mmwenga dzulu ya nyumbaye, mihalani mwao, kpwenye mihala ya nyumba ya kuvoya Mlungu na kpwenye muhala wa Mryango wa Madzi, na kpwenye muhala wa Mryango wa Efuraimu. ¹⁷ Atu osi ariokala akauya kula ko ariokala akahalwa mateka adzenga vibanda, achisagala mumo. Hangu wakati wa Joshuwa mwana wa Nuni hadi siku hiyo, Aiziraeli kala taadzangbwehenda hivyo. Nao achihererwa sana.

¹⁸ Chila siku, kula siku ya kpwandza hadi ya mwisho, Ezira wasoma kula cho chitabu cha shariya za Mlungu nao achisherekeya siku sabaa, siku ya nane achikala na mkpwutano wa mwisho dza arivyolagizwa.

9

Aiziraeli anakubali dambi zao

¹ Phahi siku ya mirongo miiri na ne ya mwezi uho, Aiziraeli akutana, nao kala ana mfungo kuno akavwala nguwo za magunia na kudzimwagira mtsanga mwao vitswani. ² Chisha hara ariokala a mbari za Iziraeli achidzitenga na atu osi ariokala sio Aiziraeli. Aima achitubu dambi zao na makosa ga ise zao. ³ Aima phapho ariphokala, achisoma chitabu cha shariya za

Mwenyezi Mlungu, Mlungu wao, kpwa muda wa masaa mahahu. Ariphomala kuhenda hivyo, akubali makosa gao na achimuabudu Mwenyezi Mlungu, Mlungu wao kpwa muda wanjina wa masaa mahahu. ⁴ Phakala na uringo wa Alawi, na arioima dzuluye kala ni Jeshuwa, Bani, Kadimieli, Shebaniya, Buni, Sherebia, Bani na Kenani. Aho amvoya Mwenyezi Mlungu, Mlungu wao. ⁵ Sambu nyo Alawi, yani Jeshuwa, Kadimieli, Bani, Hashabuneya, Sherebia, Hodia, Shebaniya na Pethahiya achiamba, “Unukani mumtogole Mwenyezi Mlungu, Mlungu wenu wa kare na kare.”

“Naritogolwe dzinaro renye nguma, dzina renye nguma kutsupa madzina gosi. ⁶ Uwe ndiwe Mwenyezi Mlungu macheyo. Uwe waumba kosi mlunguni na vyosi virivyo kuko, uchiumba tsi na vyosi virivyo mumo na bahari na vyosi virivyo mumo. Chisha uwe ndiwe ulavyaye uzima kpwa viumbe vyosi na malaika anaokuabudu.

⁷ “Uwe ndiwe Mwenyezi Mlungu uriyemtsambula Buramu, uchimtuluza kula mudzi wa Uru, urio tsi ya Akalidayo, uchimupha dzina ranjina uchimuiha Burahimu. ⁸ Uwe walola moyowe na uchiona ni muaminifu kwako ndiyo mana uchimuahidi kukala undaapha atu a chivyaziche tsi ya Akanani, Ahiti, Aamori, Aperizi, Ajebusi na Agirigashi. Nawe maneno gaga gako wagatimiza mana u wa haki.

9 “Vivyo uwe uchiona mateso ga akare ehu ko Misiri na uchisikira chiriro chao ko Bahari ya Shamu. ¹⁰ Uchihenda vilinje na mambo ga kpwaangalaza chinyume cha Farao, maofisaage na atu osi a tsiye mana uwe wamanya arivyoonera nyo akare ehu. Uchidzenga dzina kula wakati uho hata vivi. ¹¹ Uwe waiganya bahari mbere zao, nao achitsupa kpwenye tsi kavu mo baharini, ela uchitsupha ariokala anaazoresa kpwenye chivwa, dza dziwe ritsuphiwavyo kpwenye china cha madzi. ¹² Chisha uchialongoza kuhumira nguzo ya ingu wakati wa mutsi, na wakati wa usiku uchihumira nguzo ya moho ili kuaonyesa njira ndiyogbwira.

¹³ “Watserera dzulu ya mwango Sinai, uchigomba na atuo kula mlunguni. Uchiapha malagizo ga haki, shariya za kpweli na amuri nono. ¹⁴ Waamanyisa Sikuyo takatifu ya Kuoya, uchiapha amuri, malagizo na shariya kutsupira mtumishio Musa. ¹⁵ Ariphokala ana ndzala, waapha chakurya kula mlunguni na ariphokala ana chiru waatuluzira madzi kula mwambani. Uchiambira ayiinjire na kuihala yo tsi uriyoapa kuapha.

¹⁶ “Ela aho na akare ehu akala na likakado na achirema kulunga shariyazo, ¹⁷ achirema kukusikira, tsona taayavitambukira vyo vilinje

9:9 9:9 Kutsama 3:7; Kutsama 14:10–12 **9:10** 9:10 Kutsama 7:8–12:32 **9:11** 9:11 Kutsama 14:21–29; Kutsama 15:4,5
9:12 9:12 Kutsama 13:21,22 **9:13** 9:13 Kutsama 19:18–23:33
9:15 9:15 Kutsama 16:4–15; Kutsama 17:1–7; Kumbukumbu 1:21
9:16 9:16 Isabu 14:1–4; Kumbukumbu 1:26–33 **9:17** 9:17 Kutsama 34:6; Isabu 14:18

urivyohenda kahi yao. Aho arema tsetsetse kukuphundza achidzitsamburira chilongozi ili aweze kuuya kpwao utumwani ko Misiri. Ela uwe u Mlungu uriye tayari kuswamehe, Mlungu mwenye huruma na mbazi nyinji. Mlungu usiye na tsukizi za phephi na mendzwayo taisika, kuyaaricha! ¹⁸ Hata ariphodzitengezera chizuka cha ndzau na kuamba, ‘Yuyu ndiye mlunguo ariyekutuluza kula Misiri,’ na ariphokala akahenda kufuru kulu, ¹⁹ chisha kuyaaricha ko jangbwani kpwa sababu ya mbazizo nyinji. Nguzo ya ingu yokala inaalongoza mo njirani taiyaaukira wakati wa mutsi wala nguzo ya moho yoamwirikira njira ambayo kala ni aigbwire wakati wa usiku. ²⁰ Waapha Rohoo mnono ili aafundze. Chisha uchiapha chakurya choihwa manna nao achirya na uchiapha madzi kpwa sababu kala ana chiru. ²¹ Waaroroma mo jangbwani kpwa muda wa miaka mirongo mine bila kukosa chitu, nguwo zao taziyakpwanyuka wala nyayo zao taziyafutuka.

²² “Uwe waahenda ashinde mataifa na falume, na uchiaganyira tsi zao. Ahala tsi ya Sihoni, mfalume wa Heshiboni na tsi ya Ogi, mfalume wa Bashani. ²³ Uchihenda chivyazi chao chikale chinji dza nyenyezi ko mlunguni, chisha uchiareha kpwenye tsi uriyoambira akare aho ayiinjire na aihale ikale yao. ²⁴ Phahi ana aho ainjira yo tsi na achiihenda kukala yao. Uchiaturya Akanani ambao kala ndio

9:18 9:18 Kutsama 32:1–4 **9:19** 9:19 Kumbukumbu 8:2–4

9:22 9:22 Isabu 21:21–35 **9:23** 9:23 Mwandzo 15:5; 22:17;

Joshuwa 3:14–17 **9:24** 9:24 Joshuwa 11:23

enye tsi mbere zao. Uchiatiya mwao mikononi phamwenga na afalume aho na atu a makabila gosi ga yo tsi ili aahende kama amenzavyo.

²⁵ Achiteka midzi iriyokala na ngome na tsi nono, achihala nyumba zirizokala zi tele vitu vinono, mabirika ga madzi ambago kala gakatsimbwa kare, minda ya mizabibu na mizaituni na mihi minji ya matunda. Achirya hata achivibwagira mikono, achinona, achifwahirwa ni unji wa unonoo.

²⁶ “Ela taayakusikira bii, achikuasi na achiricha shariyazo na achiolaga manabiigo gokala ganaakanya ili akuuyire uwe. Ahenda kufuru kulu.

²⁷ Kpwa hivyo uchiatiya mikononi mwa maadui gao achiagayisa. Ela ariphogayiswa akuririra. Uwe uchisikira ko mlunguni na kpwa mbazizo nyinji, uchiapha aokoli arioativya kula mikononi mwa maadui gao.

²⁸ “Ela kuriphokala na amani, auyira kuhenda mai tsona mberezo. Ndiyo mana waaricha mikononi mwa maadui gao, ili atawalwe. Chisha ariphokuririra tsona, uwe wasikira kula mlunguni na uchiao kola kano nyinji kpwa mbazizo.

²⁹ “Uchiakanya na uchiambira auyire kulunga shariyazo, ela nyo achikala na likakado na taayagbwira amurizo, ahenda dambi kpwa kusalunga malagizogo ambago mutu achigagbwira andaishi. Achikulozera kogo, achirema kulunga shariyazo na kukuphundza. ³⁰ Ela

9:25 9:25 Kumbukumbu 6:10,11 **9:26** 9:26 Aamuli 2:11–16

9:29 9:29 Alawi 18:5 **9:30** 9:30 2 Afalume 17:13–18; 2 Nyakati 36:15,16

uchiavumirira kpwa miaka minji na uchiakanya kpwa Rohoo kutsupira manabiigo, ela achirema kuphundza. Kpwa sababu iyo, uchiatiya mikononi mwa mataifa ganjina. ³¹ Ela kpwa mbazizo nyinji, kuyaamarigiza wala kuaricha mana uwe u Mlungu wa mbazi.

³² “Sambi, Ee Mlungu wehu mkpwulu mwenye nguvu, Mlungu utishaye, utimizaye chilaganecho cha mendzwa isiyosika, kugaya kosi kurikohuphaha: afalume ehu, vilongozi ehu, alavyadzi-sadaka ehu, manabii ehu, akare ehu na atuo osi, hangu wakati wa afalume a Ashuru hadi vivi rero, usigatale gago kukala ni madide. ³³ Kahi ya gosi garigohuphaha uwe u wa haki mana wahenda uaminifu, ela swino huchihenda mai. ³⁴ Afalume ehu, vilongozi ehu, alavyadzi-sadaka ehu na akare ehu taayalunga shariyazo na malagizogo wala ko kuakanya urikoakanya. ³⁵ Hata ariphokala na ufalume wao na kufwahirwa ni unonoo munji urioapha katika yo tsi kulu ya rutuba uriyoapha, taayakuhumikira wala kuricha njira zao mbii.

³⁶ “Ela lola, swiswi rero hu atumwa. Hu atumwa kpwenye tsi uriyoipha akare ehu ili aweze kurya matundage na manonoge. ³⁷ Ela, vivi mavuno manji ga yo tsi ganafwaidi afalume urioaika ahutawale kpwa sababu hwahenda dambi. Anahutawala phamwenga na nyama ehu kama amendzavyo. Swiswi hunagaya sana.

*Aiziraeli anaika chilagane
cha kukala aaminifu*

³⁸ “Kpwa sababu ya gaga gosi, swiswi hunaika chilagane na huchandike, na vilongozi ehu, Alawi ehu na alavyadzi-sadaka ehu andachitiya muhuri.”

10

Atu ariotiya chilagane muhuri

¹ Nyo muhuri kala una madzina ga atu hano; liwali Nehemia, mwana wa Hakalia, Zedekiya, ² Seraya, Azaria, Jeremia, ³ Pashihuri, Amariya, Malikija, ⁴ Hatushi, Shebaniya, Maluki, ⁵ Harimu, Meremothi, Obadiya, ⁶ Danieli, Ginethoni, Baruku, ⁷ Meshulamu, Abija, Mijamini, ⁸ Maazia, Biligai na Shemaya. Hinya ndio ariokala alavyadzi-sadaka.

⁹ Alawi ni Jeshuwa mwana wa Azaniya, Binui wa chivyazi cha Henadadi, Kadimieli, ¹⁰ na ayawao kala ni: Shebaniya, Hodia, Kelita, Pelaya, Hanani, ¹¹ Mika, Rehobu, Hashabia, ¹² Zakuri, Sherebia, Shebaniya, ¹³ Hodia, Bani na Beninu.

¹⁴ Vilongozi a atu kala ni: Paroshi, Pahathi-Moabu, Elamu, Zatu, Bani, ¹⁵ Buni, Azigadi, Bebai, ¹⁶ Adonija, Bigbwai, Adini, ¹⁷ Ateri, Hezekiya, Azuri, ¹⁸ Hodia, Hashumu, Bezai, ¹⁹ Harifu, Anathothi, Nebai, ²⁰ Magipiashi, Meshulamu, Heziri, ²¹ Meshezabeli, Sadoki, Jadua, ²² Pelatia, Hanani, Anaya, ²³ Hoshea, Hanania, Hashubu, ²⁴ Haloheshi, Piliha, Shobeki, ²⁵ Rehumu, Hashabuna, Maaseya, ²⁶ Ahija, Hanani, Anani, ²⁷ Maluki, Harimu na Baana.

²⁸ Atu ariosala, yani alavyadzi-sadaka, Alawi, arindzi a maryango, aimbadzi, atumishi a

nyumba ya kuvoya Mlungu na atu osi ari-
odzitenga na atu a tsi jirani kpwa sababu ya
yo shariya ya Mlungu, phamwenga na achetu
aho na ana aho osi ambao kala akafika umuri
wa kuelewa mambo, ²⁹ agbwirana na ndugu zao
ariokala vilongozi, achiapa kukala andalunga
shariya ya Mlungu ariyoilavya kutsupira Musa
mtumishi wa Mlungu, na kugbwira amuri zosi za
Mwenyezi Mlungu wehu na malagizoge na huku-
muze na kukala ichikala taandahenda vivyo
aphahwe ni lana. ³⁰ “Hunaapa kukala tahun-
daalóza ana ehu achetu kpwa atu a tsi ihi
ama kualóza ana aho achetu ana ehu alume.
³¹ Chisha atu a tsi ihi ndiphoreha vitu vyao vya
bishara ama mtsere wowosi ili aguze Siku ya
Kuoya, ama siku yanjina takatifu, tahundagula
tse. Chila mwaka wa sabaa tahundarima minda
yehu na madeni gehu gosi hundagaswamehe.

³² “Tsona hundahala jukumu ra kulavya kama
giramu ne za feza chila mwaka kpwa utumishi
wa nyumba ya Mlungu wehu, ³³ kpwa ajili ya
mabofulo matakatifu, sadaka ya chila siku ya
unga, sadaka ya kuochwa ya chila siku, sadaka
ya Siku ya Kuoya, sikukuu za kulumbwa kpwa
mwezi, sadaka za sikukuu na vitu vitakatifu na
sadaka za kuusa dambi za kupatanisha Aiziraeli
na Mlungu, na utu wowosi wanjina unaolondwa
kpwenye nyumba ya Mlungu wehu.

³⁴ “Swiswi alavyadzi-sadaka, Alawi na nyo
atu hukapiga kura ili humanye ni wakati wani

10:30 10:30 Kutsama 34:16; Kumbukumbu 7:3 **10:31** 10:31
Kutsama 23:10–11; Alawi 25:1–7; Kumbukumbu 15:1–2 **10:32**
10:32 Kutsama 30:11–16

ambao chila nyumba indareha kuni za kuochera sadaka kwenye phatu pha kulavira sadaka pha Mwenyezi Mlungu, Mlungu wehu kahi za wakati urioikpwa chila mwaka kama shariya iambavyo. ³⁵ Hunahala jukumu ra kureha malimbuko ga mavuno gehu na ga matunda ga chila muhi nyumbani mwa Mwenyezi Mlungu chila mwaka. ³⁶ Tsona kama irivyoandikpwa kwenye chitabu cha shariya, hundareha ana eh u a kpwandza alume na ana a kpwandza a mifugo yehu kwenye nyumba ya Mlungu wehu, kpwa alavyadzi-sadaka anaohumika mumo.

³⁷ “Hundareha malumbuko ga unga wehu, mtsango wehu, matunda ga aina yosi ya mihi, uchi na mafuha kpwa alavyadzi-sadaka ndani ya vyumba vya nyumba ya Mlungu wehu. Hundareha mafungu ga kumi ga tsi yehu kpwa Alawi mana aho ndio aphokerao mafungu ga kumi kwenye midzi yosi huhendamo kazi. ³⁸ Chisha mlavyadzi-sadaka kula chivyazi cha Aruni andagbwirana na Alawi ndiphokala anaphokera mafungu ga kumi. Nao nyo Alawi andahala fungu ra kumi ra go mafungu ga kumi ga kula kpwa atu na arirehe vyumbani mwa nyumba ya kuikira vitu ya Mlungu wehu. ³⁹ Nyo Aiziraeli na Alawi ni arehe mtsango wao wa mtsere, uchi na mafuha chumba cha kuikira vitu, phaikpwapho vitu vya phatu phatakatifu phephi na alavyadzi-sadaka ahumikao, arindzi na aimbadzi. Tahundaricha kuitundza nyumba

10:35 10:35 Kutsama 23:19; 34:26; Kumbukumbu 26:2 **10:36**
 10:36 Kutsama 13:2 **10:37** 10:37 Isabu 18:21 **10:38** 10:38
 Isabu 18:26

ya Mlungu wehu.”

11

Asagazi aphyha a Jerusalemu

¹ Phahi nyo vilongozi a atu kala anasagala Jerusalemu na nyo atu anjina apiga kura kahi ya chila atu kumi ili arehe mutu mmwenga aishi kahi ya mudzi mtakatifu wa Jerusalemu na nyo anjina tisiya ariosala asagale kpwenye yo midzi yanjina. ² Nao atu achiabariki atu osi ariokubali kpwendasagala Jerusalemu.

³ Higa ndigo madzina ga vilongozi a majimbo ariokpwedzasagala Jerusalemu. [seemu ya Aiziraeli, alavyadzi-sadaka, Alawi, atumishi a nyumba ya kuvoya Mlungu na atu a chivyazi cha atumishi a Selemani aenderera kusagala midzini mwao kahi ya midzi ya Juda, chila mutu phakpwe mundani. ⁴ Ela seemu ya mbari ya Juda na Benjamini asagala Jerusalemu.]

Kula mbari ya Juda:

Athaya mwana wa Uziya, Uziya mwana wa Zakariya, Zakariya mwana wa Amariya, Amariya mwana wa Shefatia na Shefatia mwana wa Mahalaleli wa chivyazi cha Peresi. ⁵ Wanjina kala ni Maaseya mwana wa Baruku, Baruku mwana wa Kolihoze, Kolihoze mwana wa Hazaya, Hazaya mwana wa Adaya, Adaya mwana wa Joyaribu, Joyaribu mwana wa Zakariya wa chivyazi cha Shela. ⁶ Atu osi a chivyazi cha

Peresi ariosagala Jerusalemu kala ni masujaa magana mane na mirongo sita na anane.

⁷ Kula mbari ya Benjamini:

Salu mwana wa Meshulamu, Meshulamu mwana wa Joedi, Joedi mwana wa Pedaya, Pedaya mwana wa Kolaya, Kolaya mwana wa Maaseya, Maaseya mwana wa Ithieli, Ithieli mwana wa Jeshaya, ⁸ ariolungana naye kala ni Gabai na Salai na atu magana tisiya na mirongo miiri na anane. ⁹ Joeli mwana wa Zikiri kala ndiye chilongozi wao, na Juda mwana wa Hasenua achikala ni mdidewe kahi za kuimirira nyo mudzi.

¹⁰ Kula kpwa alavyadzi-sadaka:

Jedaya mwana wa Joyaribu, Joyaribu mwana wa Jakini; ¹¹ Seraya mwana wa Hilikiya, Hilikiya mwana wa Meshulamu, Meshulamu mwana wa Sadoki, Sadoki mwana wa Merayothi, Merayothi mwana wa Ahitubu yekala muimirizi wa nyumba ya kuvoya Mlungu, ¹² na ndugu zao ariohenda kazi za nyumbani, magana manane na mirongo miiri na airi. Chisha kala phana Adaya mwana wa Jerohamu, Jerohamu mwana wa Pelalia, Pelalia mwana wa Amuzi, Amuzi mwana wa Zakariya, Zakariya mwana wa Pashihuri, Pashihuri mwana wa Malikija, ¹³ phamwenga na nduguze, atu magana mairi na mirongo mine na airi, ariokala vilongozi a nyumba zao. Piya kala phana Amashisai mwana wa Azareli, Azareli mwana wa Ahizai, Ahizai mwana wa Meshilemothi, Meshilemothi mwana wa Imeri, ¹⁴ phamwenga na nduguze, atu gana mwenga na mirongo

miiri na anane ariokala masujaa. Mkpwulu wao kala ni Zabudieli mwana wa Hagedolimu.

¹⁵ Kula kpwa Alawi:

Shemaya mwana wa Hashubu, Hashubu mwana wa Azirikamu, Azirikamu mwana wa Hashabia, Hashabia mwana wa Buni;

¹⁶ Shabethai na Jozabadi, ndio vilongozi airi a Alawi ariokala ni aimirizi a kazi za kondze ya nyumba ya kuvoya Mlungu;

¹⁷ Matania mwana wa Mika, mdzukululu wa Zabudi wa chivyazi cha Asafu yekala chilongozi wa aimbadzi a nyumba ya Mlungu yelongoza ibada ya shukurani na mavoyo, Bakibukia ambaye

kala ni msaidizi wa Matania na Abuda mwana wa Shamua, mdzukululu wa Galali, wa chivyazi cha Jeduthuni.*

¹⁸ Jumula ya Alawi ariokala kpwenye mudzi mtakatifu kala ni atu magana mairi na mirongo minane na ane.

¹⁹ Kula kpwa Arindzi a maryangoni:

Akubu, Talimoni na ndugu zao ariorinda maryango kala ni atu gana mwenga na mirongo sabaa na airi.

²⁰ Nyo Aiziraeli anjina, alavyadzi-sadaka na Alawi kala a kahi ya midzi yosi ya Juda na chila mutu wasagala phatuphe. ²¹ Atumishi a nyumba ya kuvoya Mlungu asagala dzulu ya mwango Ofeli na aimirizi aho kala ni Siha na Gshipa.

²² Muimirizi wa Alawi ko Jerusalemu kala ni Uzi mwana wa Bani, Bani mwana wa Hashabia, Hashabia mwana wa Matania, Matania mwana

* **11:17** 11:17 Jeduthuni piya kala ni chilongozi wa aimbadzi dza Asafu.

wa Mika. Usi kala ni mmwengawapho wa chivyazi cha Asafu, chivyazi chirichohusika na uimbadzi kpwenye nyumba ya kuvoya Mlungu, ²³ mana kala phana lagizo kula kpwa mfalume kuhusu aho na kuhusu shuuli zao za chila siku.

²⁴ Pethahiya mwana wa Meshezabeli, mmwenga wa atu a chivyazi cha Zera mwana wa Juda kala ni mshauri wa mfalume kuhusu mambo gosi gahusugo atu.

²⁵ Atu anji asagala midzi yokala phephi na minda yao. Bazi ya atu a Juda asagala Kiriathi-Ariba na vidzidzivye, Diboni na vidzidzivye, Jekabuzeeli na vidzidzivye. ²⁶ Anjina achisagala Jeshuwa, Molada, Bethi-Peleti, ²⁷ Hazari-Shuali, Beeri-Sheba na vidzidzivye. ²⁸ Anjina asagala Zikilagi, Mekona na vidzidzivye. ²⁹ Anjina achisagala Eni-Rimoni, Zora, Jarimuthi, ³⁰ Zanoa, Adulamu na vidzidzi vyao, Lakishi na minda iriyozunguluka na Azeka na vidzidzivye. Phahi asagala Beeri-Sheba hadi Dete ra Hinomu.

³¹ Atu a Benjamini asagala kula Geba hadi Mikimashi, Aya, Betheli na vidzidzivye; ³² Anathothi, Nobu na Anania, ³³ Hazori, Rama, Gitaimu, ³⁴ Hadidi, Seboimu na Nebalati, ³⁵ Lodi, Ono na kpwenye Dete ra Mafundi. ³⁶ Bazi ya makundi ga Alawi garigokala ganasagala Juda gatsamizwa gachendasagala phamwenga na atu a Benjamini.

12

Alavyadzi-sadaka na Alawi

¹ Hinya ni alavyadzi-sadaka na Alawi ariouya phamwenga na Zerubabeli mwana wa Shealitieli na Jeshuwa: Seraya, Jeremia, Ezira, ² Amariya, Maluki, Hatushi, ³ Shekania, Rehumu, Meremothi, ⁴ Ido, Ginethoni, Abija, ⁵ Mijamini, Maa-dia, Biliga, ⁶ Shemaya na Joyaribu, Jedaya, ⁷ Salu, Amoki, Hilikiya, Jedaya. Aha ndio ariokala vilongozi a alavyadzi-sadaka na ndugu zao wakati wa Jeshuwa.

⁸ Alawi ariouya phamwenga nao kala ni Jeshuwa, Binui, Kadimieli, Sherebia, Juda na Matania, ambaye, iye na ayae kala ni vilongozi a mawira ga kulavira shukurani. ⁹ Ayawao nao, Bakibukia, Uni na ndugu zao aima kulolana nao wakati wa kuumika.*

¹⁰ Jeshuwa wamvyala Joyakimu, Joyakimu achimvyala Eliashibu, Eliashibu achimvyala Joyada, ¹¹ Joyada achimvyala Jonathani na Jonathani achimvyala Jadua.

¹² Wakati wa Joyakimu, hinya ndio ariokala akulu a nyumba za alavyadzi-sadaka: mkpwulu wa nyumba ya Seraya kala ni Meraya, wa nyumba ya Jeremia kala ni Hanania, ¹³ wa nyumba ya Ezira kala ni Meshulamu, wa nyumba ya Amariya kala ni Jehohanani, ¹⁴ wa nyumba ya Maluki kala ni Jonathani, wa nyumba ya Shebaniya kala ni Yusufu, ¹⁵ wa nyumba ya Harimu kala ni Adina, wa nyumba ya Meremothi kala ni Helikai, ¹⁶ wa nyumba ya Ido kala ni Zakariya, wa nyumba ya Ginethoni kala ni Meshulamu, ¹⁷ wa nyumba ya Abija

* **12:9** 12:9 Soma 12:34.

kala ni Zikiri, wa nyumba ya Miniadini na ya Maadia kala ni Pilitai, ¹⁸ wa nyumba ya Biliga kala ni Shamua, wa nyumba ya Shemaya kala ni Jehonathani, ¹⁹ wa nyumba ya Joyaribu kala ni Matenai, wa nyumba ya Jedaya kala ni Uzi, ²⁰ wa nyumba ya Salu kala ni Kalai, wa nyumba ya Amoki kala ni Eberi, ²¹ wa nyumba ya Hilikiya kala ni Hashabia, wa nyumba ya Jedaya kala ni Nethaneli.

*Kumbukumbu za alavyadzi-sadaka
na Alawi*

²² Akulu a nyumba za Alawi aandikpwa madzina wakati alavyadzi-sadaka akulu kala ni Eliashibu, Joyada, Johanani na Jada. Piya akulu a nyumba za alavyadzi-sadaka aandikpwa madzina wakati wa mfalume Dario wa Pashia. ²³ Vilongozi a nyumba za mbari ya Lawi aandikpwa kpwenye chitabu cha mahendo ga chila siku hadi wakati wa Johanani mwana wa Eliashibu. ²⁴ Vilongozi a Alawi kala ni Hashabia, Sherebia, Jeshuwa mwana wa Kadimieli na ndugu zao arioima kulolana nao kuno anaimba mawira ga kutogola na kulavya shukurani achijibizana dza arivyolagiza Daudi mutu wa Mlungu.

²⁵ Matania, Bakibukia, Obadiya, Meshulamu, Talimoni na Akubu kala ni arindzi a vyumba vya kuikira hazina virivyokala ko maryangoni. ²⁶ Atu aha osi aishi wakati wa Joyakimu mwana wa Jeshuwa mdzukulwa wa Jozadaki na wakati wa liwali Nehemia na wa mlavyadzi-sadaka na muandishi Ezira.

*Ukuta wa Jerusalemu unatengbwa
kpwa ajili ya Mlungu*

²⁷ Wakati wa kuvoyera ukuta wa Jerusalemu, Alawi aendzwa kula seemu zosi arikokala anasagala nao achirehwa Jerusalemu ashereeke yo sharee kpwa kuhererwa na kuvoyera ukuta kpwa mawira ga kulavya shukurani kuno anapiga matoazi, vinubi na ngephephe. ²⁸ Na nyo ana a aimbadzi achikusanyika phamwenga kula seemu zinazozunguluka Jerusalemu na kula vidzidzi vya Netofa; ²⁹ piya kula Bethi-Giligali na kula seemu za Geba na Azimawethi, mana nyo aimbadzi kala akadzenga nyumba zao kpwenye vidzidzi vyozunguluka Jerusalemu. ³⁰ Alavyadzi-sadaka na Alawi adzitakasa chisha achitakasa nyo atu, maryango na nyo ukuta.

³¹ Nchiaambira nyo vilongozi a Juda akpwere ukuta, chisha nchitsambula madiba mairi makulu ga kuimba mawira ga kushukuru. Diba mwenga raphiya uphande wa kulume dzulu ya nyo ukuta kpwenderera hadi Ryango ra Chitole. ³² Achilungbwa ni Hoshaya, nusu ya vilongozi a Juda, ³³ phamwenga na Azaria, Ezira, Meshulamu, ³⁴ Juda, Benjamini, Shemaya na Jeremia. ³⁵ Piya kala a phamwenga na alavyadzi-sadaka ariokala na magunda: Zakariya mwana wa Jonathani, Jonathani mwana wa Shemaya, Shemaya mwana wa Matania, Matania mwana wa Mikaya, Mikaya mwana wa Zakuri a chivyazi cha Asafu. ³⁶ Alavyadzi-sadaka ayae kala ni Shemaya, Azareli, Milalai, Gilalai, Maai, Nethaneli, Juda na Hanani na vifwaya vya kuimbira mawira dza Daudi mutu

wa Mlungu arivyolagiza. Muandishi Ezira kala akaatanguliya. ³⁷ Pho Ryango ra Pula za Madzi aenderera mwenga kpwa mwenga kuhumira ngazi za mudzi wa Daudi phatu ambapho ukuta kala ukaunuka hadi Ryango ra Madzi uphande wa mlairo wa dzuwa. ³⁸ Kundi ranjina roimba mawira ga kushukuru raphiya uphande wa kutomoto dzulu ya nyo ukuta. Mimi nchialunga nyuma phamwenga na nusu ya nyo atu. Huchit-supu Mnara wa Moho hadi phenye Ukuta Mpana. ³⁹ Kula phapho hwatsupira Ryango ra Efuraimu, Ryango ra Jeshana, Ryango ra Ng'onda, Mnara wa Hananeli, Mnara wa Gana hadi Ryango ra Mang'ondzi. Huchendaima Ryango ra Mrindzi.

⁴⁰ Phahi go madiba mairi goimba mawira ga kulavya shukurani gaima ndani ya nyumba ya Mlungu. Mimi phamwenga na nusu ya maofisaa naswi huchihenda dza vivyo, ⁴¹ na alavyadzi-sadaka Eliakimu, Maaseya, Miniamini, Mikaya, Elioenai, Zakariya, na Hanania kala ana magunda gao, ⁴² na Maaseya, Shemaya, Eli-azari, Uzi, Jehohanani, Malikija, Elamu na Ezeri nao dza vivyo. Aimbadi alongozwa kuimba ni Jezirahiya. ⁴³ Siku iyo atu alavya sadaka nyinji nao achifwahirwa, mana Mlungu kala akaapha furaha kulu. Achetu na anache piya ahererwa, na zumo na njerejere za furaha zokala Jerusalemu zasikirika kure.

⁴⁴ Siku iyo atu achitsambulwa kuimirira vyumba vya kuikira vitu murimoikpwa tsangizo, malumbuko na mafungu ga kumi. Kala ni arehe mafungu higo ga minda ya midzi

kpwa sababu ya alavyadzi-sadaka na Alawi dza shariya irivyolagiza mana atu a Juda ahererwa kpwa sababu ya alavyadzi-sadaka na Alawi ambao kala anahumika. ⁴⁵ Achikala na ibada ya kuvoya Mlungu wao na ibada ya kudzitakasa. Aimbadzi na arindzi a maryango ahenda kazi kulengana na malagizo ga Daudi na mwanawe Selemani, ⁴⁶ hangu wakati wa mfalume Daudi na muimbadzi Asafu, kpwakala na mangu ga kulongoza mawira ga kumtogola na kumlavira Mlungu shukurani. ⁴⁷ Phahi wakati wa Zerubabeli na Nehemia, Aiziraeli osi alavya seemu ya vyakurya vya chila siku kpwa ajili ya aimbadzi na arindzi a maryango. Chisha Iziraeli yosi ichitenga seemu yanjina ya vyakurya kpwa ajili ya Alawi, nao Alawi achitenga seemu kpwa ajili ya alavyadzi-sadaka yani ana a Aruni.

13

Mabadiliko ga mwisho gohenda Nehemia

¹ Siku iyo, chitabu cha Musa chasomwa nao atu achiphundza vinono sana. Katika cho chitabu muchionewa kukala vyaandikpwa kukala Muamoni na Mmoabu ni asiinjire kwenye mkpwutano wa Mlungu, ² kpwa sababu taayatsangira Aiziraeli na chakurya na madzi ariphokala akatuluka kula Misiri, ela amkodisha Balaamu ili alani Aiziraeli, naye Mlungu wehu achiigaluza

12:45 12:45 1 Nyakati 25:1–8; 1 Nyakati 26:12 **13:1** 13:1
Kumbukumbu 23:3–5 **13:2** 13:2 Isabu 22:1–6

yo lana ichikala baraka. ³ Kpwedzasikira shariya ihi, Aiziraeli atenga atu ambao kala si Ayahudi.

⁴ Kabila ya gaga kuhendeka, Eliashibu, mlavyadzi-sadaka ariyetsambulwa aimirire vyumba vya akiba za nyumba ya Mlungu wehu, kpwa mana kala ana uhusiano wa phephi na Tobia, ⁵ wamupha Tobia chumba chikulu ambacho kala chichihumirwa kuikira mitsango kpwa ajili ya alavyadzi-sadaka phamwenga na sadaka ya mtsere, ubani, miyo ya nyumba ya kuvoya Mlungu, na mafungu ga kumi ga mtsere, uchi na mafuha ambago galagizwa gahewe Alawi, aimbadzi na arindzi a maryango.

⁶ Wakati gaga gosi ganahendeka, mimi nákala si Jerusalemu, mana katika mwaka wa mirongo mihahu na mbiri wa utawala wa Aritashasita mfalume wa Babeli náuya kpwa mfalume. Bada ya muda nchimvoya tsona ruhusa ⁷ nchiuya Jerusalemu. Nami nchiona uyi uhu ambao Eliashibu kala akauhenda wa kumupha chumba Tobia kahi ya mihala ya nyumba ya Mlungu.

⁸ Nátsukirwa sana, nchihala yo miyo yosi ya Tobia nchiitsupha kondze ili ituluke mo chumbani.

⁹ Nchilagiza atu avitsukutse vyo vyumba, chisha nchiiuyiza yo miyo ya nyumba ya Mlungu, phamwenga na sadaka za mtsere na ubani.

¹⁰ Tsona nchiona kukala Alawi kala taahewa mtalo wao. Kpwa hivyo nyo Alawi na aimbadzi ariokala achihumika kpwenye nyumba ya Mlungu aricha achiphiya chila mutu kpwakpwe mundani. ¹¹ Phahi náademurira nyo vilongozi nchiauza, “Ni kpwa utu wani nyumba ya Mlungu

ikarichwa?” Chisha nchiauyiza Alawi na aimbadzi kwenye nyumba ya Mlungu na chila mmwenga achiuyira hudumaye.

¹² Ndipho atu osi a Juda achireha mafungu gao ga kumi ga mtsere, uchi na mafuha kwenye vyumba vya kuikira vitu. ¹³ Nchimuka mlavyadzi-sadaka Shelemia, muandishi Sadoki na Mlawi ariyehwa Pedaya aimirire vyumba vya kuikira vitu na nchimuhenda Hanani mwana wa Zakuri, mdzukululu wa Matania akale msaidizi wao. Kpwa mana atu aha kala ni atu a kukuluphirika, achihewa kazi ya kuaganyira vyakurya ndugu zao.

¹⁴ Nitambukira ee Mlungu wangu kpwa sababu ya gaga. Usigayale go manono nrigogahenda kpwa ajili ya nyumbayo na utumishiwe ee Mlungu wangu.

¹⁵ Siku zizo náona atu ko Juda anaminya zabibu Siku ya Kuoya. Anjina nao anapandiza mizigo ya mtsere, uchi, tini na mizigo ya chila aina dzulu ya punda, achedza nayo Jerusalemu Siku ya Kuoya. Phahi náakanya kukala asihale Siku ya Kuoya na kuihenda siku ya chete. ¹⁶ Atu a Tiro ariokala anasagala Jerusalemu kala achireha ng’onda na chila aina ya vitu vya kuguza Siku ya Kuoya na kuaguzira atu a Juda kuko Jerusalemu. ¹⁷ Phahi nádemurira akulu a Juda, nchiaambira, “Ni uyi wani huno muhendao wa kubera Siku ya Kuoya? ¹⁸ Dze, vyo sivyo arivyohenda akare enu hata achimuhenda

Mlungu wehu ahurehere mashaka gosi higa chinyume chehu na chinyume cha mudzi huno? Mbona vino munazidi kureha tsukizi za Mlungu chinyume cha Iziraeli kpwa kuitiya najisi Siku ya Kuoya?”

¹⁹ Kpwa hivyo wakati kala kunaandza jiza kpwenye maryango ga Jerusalemu kabila ya Siku ya Kuoya kuandza, nálagiza kukala maryango gosi gafungbwe na gasivugulwe hadi Siku ya Kuoya itsupe. Naika bazi ya atumishi angu mo maryangoni ili asiruhusu mzungo wowosi urehwe Siku ya Kuoya. ²⁰ Ela kano mbiri tahu, ahendadzi-bishara ariokala achiguza vitu vya chila aina achesa kondze ya Jerusalemu. ²¹ Nchiakanya nchiaambira, “Kpwa utu wani munalala kondze? Muchihenda hivyo tsona ndakugbwirani.” Phahi kula siku iyo taedzere tsona Siku ya Kuoya.

²² Nchilagiza Alawi adzitakase, edze arinde go maryango ili aihende Siku ya Kuoya isitiywe najisi.

Nitambukira kpwa gaga nago ee Mlungu wangu, kulengana na ukulu wa mendzwayo isiyosika.

²³ Siku zizo piya naona Ayahudi ariokala akalóla achetu a Chiashidodi, Chiamoni na a Chimoabu. ²⁴ Nusu ya ana aho taayaweza kugomba Chiyahudi ela agomba Chiashidodi ama luga zanjina. ²⁵ Nchiademurira na kualani. Anjina náapiga na nchiamwatsula nyere. Nchiahenda aape kpwa Mlungu, nchiamba, “Tamundaalóza

ana enu achetu avulana ao, wala kualóza avulana enu asichana ao, wala kualóla mwimwi enye. ²⁶ Dze, Mfalume Selemani kayahenda dambi kpwa sababu ya achetu dza aha? Kahi ya go mataifa ganjina manji takukarire na afalume dza iye. Mlunguwe wammendza na achimuhenda mfalume wa Iziraeli yosi, ela hata vivyo achitiywa dambini ni achetu ambao si Ayahudi. ²⁷ Dze, swino hukuphundzeni mwimwi na huhende uyi huno mkpwulu na kukosa uaminifu kpwa Mlungu wehu kpwa kulóla achetu asiokala Ayahudi?”

²⁸ Mwana mmwenga wa Jehoyada mwana wa mlavyadzi-sadaka mkpwulu Eliashibu kala ni mtsedza wa Sanibalati Muhoroni, kpwa hivyo nchimzola.

²⁹ Atambukire ee Mlungu wangu, mana akana-jisi kazi ya ulavyadzi-sadaka na chilagane cha alavyadzi-sadaka na Alawi.

³⁰ Kpwa hivyo nchiatakasa nyo alavyadzi-sadaka na nyo Alawi kula kpwa utu wowosi ujeni chisha nchiaganyira mazuma, chila mutu na kaziye. ³¹ Piya nahakikisha kukala kuni za phatu pha kuochera sadaka na malimbuko ga mavuno garehwe kpwa wakati uriopangbwa.

Nitambukira kpwa manono nirigohenda ee Mlungu wangu.

Digo
Chidigo: Digo (Bible)

copyright © 2019 Bible Translation and Literacy

Language: Digo (Chidigo)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-24

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Sep 2022 from source
files dated 17 May 2022

bab7eb71-e774-512d-9543-5878c28ca63b